

Ymgynghori
yn ymwneud â'r cynnig i uno

Ysgol Glan Gele

ac

Ysgol Sant Elfod

Abergele, Conwy

Mae'r ddogfen ymgynghori hon a'r atodiadau hefyd ar gael ar y dudalen Ymgynghori ar wefan y Cyngor.

Mae'r ddogfen yma ar gael yn Saesneg / This document is available in English.

Cynnwys

		Tudalen
1	Disgrifiad a Manteision y Cynnig	3
1.1	Y Cynnig i Uno'r Ysgolion Presennol	5
1.2	Dewisiadau Amgen	5
2	Manylion yr Ysgolion yr Effeithir arnynt	8
2.1	Ysgol Glan Gele	8
2.2	Ysgol Sant Elfod	8
2.3	Effaith ar Ddisgyblion a Staff	9
2.4	Trefniadau Derbyn	9
2.5	Dalgylch	9
3	Ansawdd a Safonau mewn Addysg	10
3.1	Cwricwlwm	10
3.2	Arolygiadau ESTYN	11
4	Cyllid	12
5	Cyflwr Adeiladau'r Ysgolion	13
6	Effaith Gymunedol	13
6.1	Defnydd Cymunedol o Gyfleusterau Ysgol	13
6.2	Gofal Plant y Tu Allan i'r Ysgol	13
7	Effaith ar Gludiant	13
8	Effaith ar Iaith	14
9	Effaith ar Gydraddoldeb	16
10	Ymgynghoriad	18
	Ffurflen Adborth	19

1. Disgrifiad a Manteision y Cynnig

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy wedi bod yn adolygu niferoedd disgyblion presennol, cydraddoldeb cyllid i ddisgyblion ac addasrwydd i bwrpas adeiladau ysgolion presennol ar draws yr Awdurdod.

Mae Cod Ymarfer Statudol Llywodraeth Cymru (Cod Trefniadaeth Ysgolion – Ail Argraffiad) yn rhoi canllawiau i awdurdodau lleol a all helpu gyda'r broses hon.

Mae adrannau 1.7 ac 1.8 o'r Cod yn annog awdurdodau lleol i edrych ar yr opsiynau sydd ar gael iddynt hwy a'u hysgolion, er enghraifft clystyru, cydweithio, neu ffedereiddio ag ysgolion eraill i gynyddu hyfywedd yr ysgol.

Mae'r Cod Trefniadaeth Ysgolion yn nodi "wrth ddisgrifio'r cynigion, dylai cynigwyr fel arfer gyfeirio atynt gan ddefnyddio'r termau a nodir yn y Cod hwn (e.e. cau ysgolion) ond lle mae dwy neu fwy o ysgolion presennol yn dod yn un ysgol sy'n gweithredu ar fwy nag un safle (e.e. lle mae cyn ysgolion babanod ac iau yn dod yn ysgol gynradd) gellir defnyddio'r termau 'uno' neu 'gyfuno'".

At ddibenion yr adroddiad hwn defnyddir y term "uno".

Mae'r Awdurdod Lleol yn cynnig uno Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod. Byddai'r ysgol newydd arfaethedig yn parhau wedi'i lleoli ar safleoedd y ddwy ysgol bresennol, ond yn gweithredu o dan un Bwrdd Llywodraethwyr ac un strwythur rheoli. Pwrpas yr ymgynghoriad hwn yw canfod barn y gymuned, defnyddwyr posibl, a budd-ddeiliaid pwysig eraill.

Mae'r ymgynghoriad ar y sail, os cytunir arno, y bydd yr ysgol gyfun yn agor ym mis Medi 2026. Bydd angen i Bwyllgor Gwaith yr Awdurdod Lleol benderfynu ar gynigion a gyflwynir gan yr Awdurdod Lleol cynhaliol ym mhob achos; sy'n golygu os bydd unrhyw wrthwynebiadau ffurfiol a dderbynnir drwy'r broses Statudol yn cael eu hystyried a'u penderfynu gan Gabinet Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy. Dim ond gwrthwynebiad Awdurdod Lleol fydd yn sbarduno'r gofyniad am gymeradwyaeth Gweinidogion Cymru os nad yr Awdurdod Lleol yw'r cynigydd.

Mae'r rhai yr ymgynghorir â nhw wedi'u rhestru yn y tabl isod:

Enw/Sefydliad
Rhieni, gofalwyr a gwarcheidwaid, athrawon a staff Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod
Llywodraethwyr Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod
Pennaeth a Llywodraethwyr Ysgol Emrys ap Iwan, Ysgol San Siôr ac Ysgol Glan Morfa
Esgobaeth Llanelwy Yr Eglwys yng Nghymru ac Esgobaeth Gatholig Rufeinig Wrecsam
Gwasanaethau Addysg Cyngor Sir Ddinbych
Gwasanaethau Addysg Cyngor Gwynedd
Gweinidog Addysg a Sgiliau Cymru
Adran Rheoli ac Effeithiolrwydd Ysgolion Llywodraeth Cymru
Aelod Cynulliad ac Aelod Seneddol sy'n cynrychioli ardal y cynigion
Cynghorydd Lleol Conwy dros Abergele
Chyngor Cymuned Abergele
Estyn
Undebau Llafur Athrawon a Staff
GWE
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru
Partneriaeth Plant a Phobl Ifanc Conwy
Cymunedau yn Gyntaf Conwy
Dechrau'n Deg Conwy

Bydd yr ymgynghoriad yn cael ei gynnal yn ystod y cyfnod o 21 Hydref 2024 yn dod i ben ar 2 Rhagfyr 2024 gan gynnwys y ddau ddyddiad.

Bydd adroddiad ar ganlyniad yr ymgynghoriad yn cael ei gyflwyno i gyfarfod o Gabinet y Cyngor ym mis Chwefror 2025.

Hoffem glywed eich barn ar y cynnig hwn ac fe welwch sut gallwch rannu eich barn â ni ar ddiwedd y ddogfen hon.

Mae Conwy'n cydnabod y pwysigrwydd o gynnwys disgyblion yr ysgolion yn y broses o ddatblygu a gwella eu profiad addysg a chyda hyn mewn golwg byddwn yn sicrhau eu bod

yn cymryd rhan lawn yn y broses ymgynghori a gweithredu. Bydd Swyddogion Addysg yn ymgynghori â disgyblion ac yn cynhyrchu fersiwn addas i blant a phobl ifanc o'r ddogfen ymgynghori ac yn sicrhau fod athrawon yn cynnal sesiynau i drafod y cynnig â disgyblion ac yn annog eu hymgysylltiad a'u hadborth i'w rhannu â'r Cabinet.

1.1 Y Cynnig i Uno'r Ddwy Ysgol Bresennol

Mae'r cynnig i uno Ysgol Glan Gele (Babanod) ac Ysgol Sant Elfod (Plant Iau) yn ffurfiol.

Bydd y cynnig i uno Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod yn golygu cau'r ddwy ysgol yn 'ffurfiol' ac yna agor ysgol newydd yn 'ffurfiol'.

Fel rhan o raglen Band B Cymunedau Cynaliadwy, y cynnig cychwynnol ar gyfer yr ysgolion yn Abergele oedd uno Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod a'u hadleoli i ysgol newydd ar safle newydd, wedi'i gydleoli gyda'r ysgol gynradd Gymraeg, Ysgol Glan Morfa. Adolygwyd y cynnig hwn fel rhan o ymarfer blaenoriaethu holl brosiectau Band B. O ystyried y cynnydd mewn costau deunydd a llafur ynghyd â fforddiadwyedd methodoleg Model Buddsoddi Cydfuddiannol Llywodraeth Cymru, cytunodd y Cabinet (10 Hydref 2023) oherwydd y risgiau ariannol i beidio â bwrw ymlaen ag adeiladu ysgol newydd yn Abergele ar hyn o bryd.

Byddai'r ysgol newydd arfaethedig yn parhau ar ddau safle ar wahân, dan arweiniad un Pennaeth a Bwrdd Llywodraethwyr ond gyda strwythur rheoli unedig, datganiad cenhadaeth, gwerthoedd ysgol, logos, gwisg ysgol, polisiau a gweithdrefnau.

Cymeradwydd y Cabinet yr argymhelliad i ymgynghori ar y cynnig hwn ar 8 Hydref 2024.

Yn ystod y cyfnod interim mae swyddogion o'r Gwasanaethau Addysg wedi bod yn ymgynghori â Phenaethiaid a Llywodraethwyr Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod, ac wedi cefnogi'r gwaith o archwilio'r cynnig hwn.

1.2 Dewisiadau Amgen

O ystyried bod y cynnig cychwynnol i uno ysgolion ac adeiladu ysgol newydd yn anfforddiadwy yn ariannol ar hyn o bryd, yr ail opsiwn yw ymchwilio i uno cychwynnol y ddwy ysgol.

Y dewis arall fyddai cynnal y sefyllfa bresennol a chadw'r ysgolion yn ysgolion Iau a Babanod ar wahân.

Dewis	Disgrifiad	Manteision	Anfanteision
Gwneud Dim	Cadw'r sefyllfa bresennol	Dim cost ychwanegol	Dim gwelliannau na buddion
Uno	Uno'r ysgolion ar y safleoedd presennol	Balans costau a buddion	Arbedion cyfyngedig
Adeiladu ysgol newydd	Uno'r ddwy ysgol mewn ysgol wedi'i hadeiladu o'r newydd	Mwyhau'r buddion a'r gwelliannau	Wedi'i gadarnhau eisoes fel bod yn anfforddiadwy

Mae manteision ac anfanteision disgwylidig y Cynnig i uno Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod wedi eu hystyried gan y Gwasanaethau Addysg ac fe'u nodir yn y tabl isod.

Manteision / Buddion y Cynnig	Anfanteision / Heriau'r Cynnig
Mae'r Pennaeth a'r Llywodraethwyr yn cefnogi'r cynnig hwn mewn egwyddor ac wedi mynegi diddordeb mewn uno.	Goblygiadau staffio, adleoli staff posibl a/neu ddiswyddiadau

Polisiâu a strwythurau symlach gydag un pwynt cyswllt ar gyfer rhieni/gwarcheidwaid/gofalwyr	Datblygu heriau gweithredol newydd o ddydd i ddydd mewn ysgol newydd h.y. prosesau ysgol, gwisg ysgol newydd, enw ysgol newydd.
Parhad cwricwlwm a chynnydd addysgol dysgwyr rhwng 3 ac 11 oed, gan ddarparu parhad a lleihau unrhyw ostyngiadau ym mherfformiad disgyblion wrth drosglwyddo, a chanolbwyntio ar gynnydd dysgwyr unigol yn unol â'r Cwricwlwm i Gymru.	
Llai o ddyblygu ac arbedion maint wrth reoli cyllidebau	
Mwy o ymdeimlad o gymuned ysgol i'r holl staff, disgyblion a rhieni	
Mwy o gyfleoedd ar gyfer datblygiad proffesiynol staff. Cynyddu sgiliau staff ar draws y ddwy ysgol a sicrhau bod cynllunio'r cwricwlwm a rhannu adnoddau yn codi safonau a deilliannau disgyblion.	

Mae Gwasanaethau Addysg Conwy wedi ystyried unrhyw risgiau posibl sy'n gysylltiedig â'r cynnig i uno'r ddwy ysgol ynghyd â'r camau i'w cymryd i liniaru'r risg.

Risgiau sy'n Gysylltiedig â'r Cynnig	Camau a Gymerwyd i Liniaru'r Risg
Mae'n bosibl na fydd Cabinet Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn cefnogi a chymeradwyo'r cynnig	Parhau i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau'r Cabinet ar gynnydd y Cynnig a'r Rhaglen Moderneiddio Ysgolion Cynradd Strategol drwy brosesau democrataidd

Mae'r cynnig hwn yn cymryd cipolwg hirdymor ar addysg, gan ddangos y cynllunio priodol ac effeithiol ar gyfer y ddarpariaeth addysg bresennol ac yn y dyfodol yn Abergele yn unol â'r Strategaeth ar gyfer Moderneiddio Ysgolion Cynradd Conwy.

Drwy uno Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod, gall staff weithio gyda'i gilydd gan greu sefydlogrwydd a gweledigaeth a rennir i ddarparu amgylchedd dysgu cyson a chydlynol, a chynnig mwy o botensial ar gyfer gwella lefelau cyflawniad o fewn yr ysgol.

2. Manylion yr Ysgolion yr Effeithir arnynt

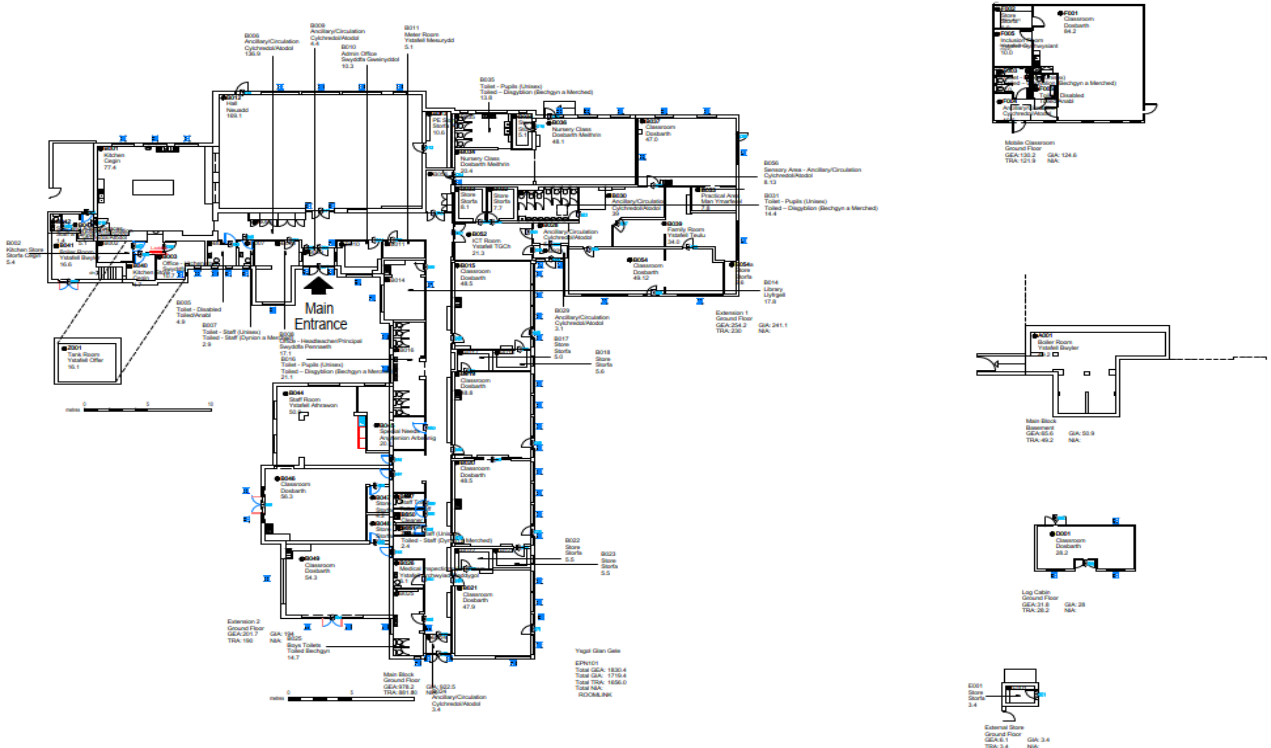

2.1 Ysgol Glan Gele

Ysgol fabanod gymunedol yw Ysgol Glan Gele, sydd wedi'i lleoli ym mhentref Abergele yn sir Conwy, ac yn gwasanaethu ardal Abergele. Mae'r ysgol, a adeiladwyd yn 1953, yn darparu addysg ar gyfer disgyblion rhwng tair a saith mlwydd oed. Saesneg yw prif iaith yr ysgol.

Mae'r cynllun ysgol isod yn dangos y gosodiad a'r adeiladau sydd ar gael.

Ysgol Glan Gele - Cynllun yr Ysgol

Mae lle i 242 o ddisgyblion rhwng pedair a saith oed yn Ysgol Glan Gele. Daw'r data a ddangosir isod o'r Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) y mae'n rhaid ei gynnal ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Niferoedd disgyblion Ysgol Glan Gele am y 5 mlynedd diwethaf					
	2020	2021	2022	2023	2024
Cyfanswm Disgyblion oedran statudol	227	240	241	226	215

Rhagamcanion disgyblion Ysgol Glan Gele am y 5 mlynedd nesaf					
	2025	2026	2027	2028	2029
Cyfanswm y disgyblion oedran statudol	207	205	204	205	205

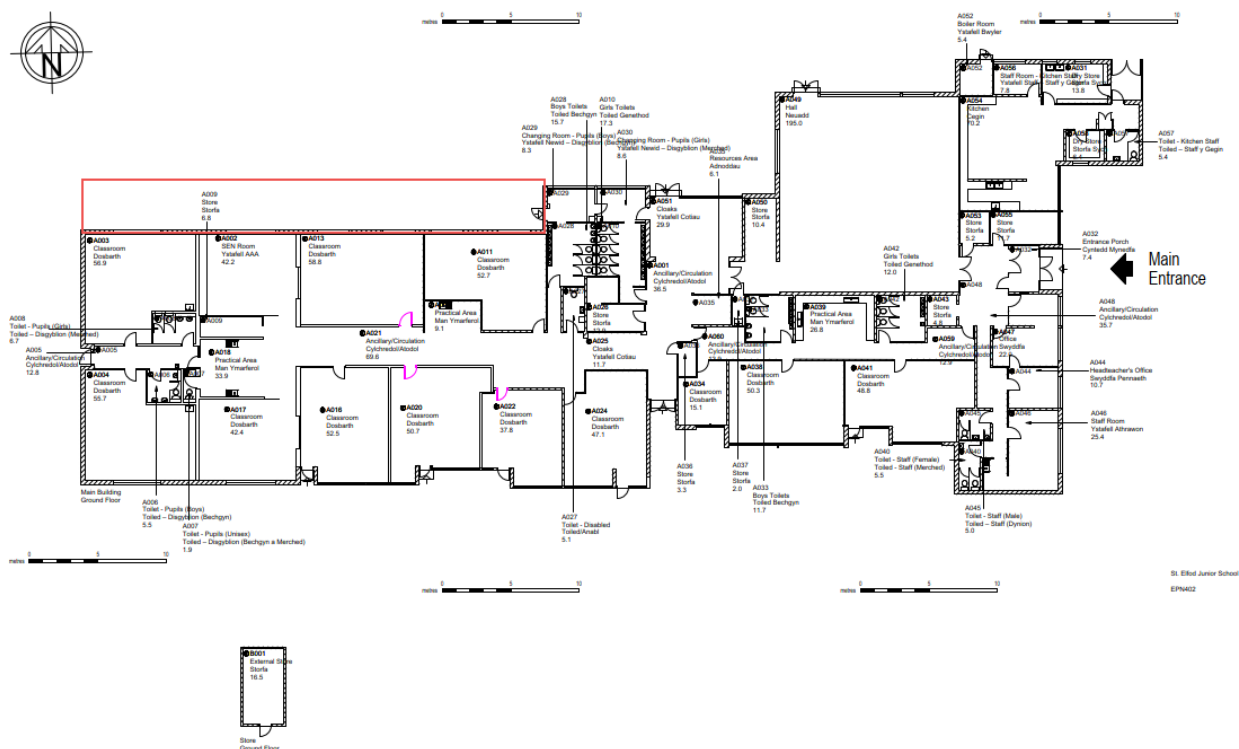
Amcanestyniadau yn unig yw'r niferoedd disgyblion rhwng 2025 a 2029 a gallai'r rhain newid.

2.2 Ysgol Sant Elfod

Mae Ysgol Sant Elfod yn ysgol gymunedol sydd wedi'i lleoli ar gyrion Abergele, ym Mwrdeistref Sirol Conwy. Mae'r ysgol, a adeiladwyd yn 1972, yn darparu addysg ar gyfer disgyblion rhwng saith ac un ar ddeg mlwydd oed. Saesneg yw prif iaith yr ysgol.

Mae'r cynllun ysgol isod yn dangos y gosodiad a'r adeiladau sydd ar gael.

Ysgol Sant Elfod - Cynllun yr Ysgol

Mae gan Ysgol Sant Elfod y capasiti ar gyfer 300 o ddisgyblion rhwng saith ac un ar ddeng mlwydd oed. Daw'r data a ddangosir isod o'r Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) y mae'n rhaid ei gynnal ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Niferoedd disgyblion Ysgol Sant Elfod am y 5 mlynedd diwethaf					
	2020	2021	2022	2023	2024

Cyfanswm disgyblion oedran statudol	295	293	292	297	271
-------------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Rhagamcanion disgyblion Ysgol Sant Elfod am y 5 mlynedd nesaf					
	2025	2026	2027	2028	2029
Cyfanswm disgyblion oedran statudol	292	290	290	282	276

Amcanestyniadau yn unig yw'r niferoedd disgyblion rhwng 2025 a 2029 a gallai'r rhain newid.

2.3 Effaith ar Ddisgyblion a Staff

O ystyried na fyddai'r cynnig yn arwain at unrhyw newid i leoliad safle'r ysgol, ni ragwelir y bydd y cynnig yn cael effaith negyddol ar ddisgyblion.

Y prif newidiadau posibl y bydd disgyblion yn eu gweld yw enw'r ysgol, a'r wisg, os cytunir ar y cynigion.

O ran staffio, os cyfunir y ddwy ysgol, bydd Corff Llywodraethu Dros Dro yn gweithio gyda'r Pennaeth ac mewn cysylltiad â swyddogion Adnoddau Dynol Addysg i sefydlu'r strwythur staffio ar gyfer yr ysgol newydd. Bydd y cynigion hyn yn rhoi mwy o gyfle i staff ddatblygu sgiliau ar draws y cwricwlwm cynradd cyfan a photensial ar gyfer strwythurau staffio a rheoli mwy arbenigol yn yr ysgol 3 - 11.

Ysgol Glan Gele – Staff Presennol

Staff Addysgu Niferoedd CALI			Staff Cefnogi CALI				
Pennaeth	Dirprwy Bennaeth	Athro Cymwys	CALU	Cymhorthydd Addysgu	Staff Cefnogi Anghenion Arbennig	Staff Gweinyddol	Rheolwr Busnes yr Ysgol neu gyfateb
1.00	1.00	9.49	1.91	14.18	2.68	1.00	0.00

Ysgol Sant Elfod – Staff Presennol

Staff Addysgu Niferoedd CALI			Staff Cefnogi CALI				
Pennaeth	Dirprwy Bennaeth	Athro Cymwys	CALU	Cymhorthydd Addysgu	Staff Cefnogi Anghenion Arbennig	Staff Gweinyddol	Rheolwr Busnes yr Ysgol neu gyfateb
1.00	1.00	10.29	0.00	5.26	2.25	0.95	0.22

2.4 Trefniadau Derbyn

Bydd trefniadau derbyn ar gyfer yr ysgol gyfun newydd yn parhau i gael eu gweinyddu gan Wasanaethau Addysg Conwy.

Bydd grwpiau addysgu yn aros o fewn y terfyn statudol o 30 disgybl yn y dosbarthiadau Babanod a 30 neu lai ar gyfer disgyblion lau.

2.5 Dalgylch

Os bydd y cynnig i uno Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod yn mynd rhagddo, ni fydd unrhyw newidiadau i ddalgylch presennol yr ysgol. Bydd gan yr ysgol newydd yr un dalgylch ag sydd ar hyn o bryd yn cynnwys yr ysgolion babanod ac iau ar wahân.

Yn y pen draw, bydd disgyblion yn trosglwyddo i Ysgolion Uwchradd perthnasol Ysgol Emrys ap Iwan neu Ysgol Y Creuddyn.

3. Ansawdd a Safonau mewn Addysg

3.1 Cwricwlwm

Mae adroddiadau arolwg ESTYN ar gyfer y ddwy ysgol yn nodi'r ddarpariaeth gwricwlaidd fel a ganlyn:

Ysgol Glan Gele *“Mae arweinwyr ac athrawon wedi datblygu cwricwlwm sy'n adlewyrchu egwyddorion Cwricwlwm i Gymru. Maen nhw'n defnyddio diwrnodau trochi i sbarduno diddordebau disgyblion yn eu gwaith, gan roi cyfleoedd iddynt gyfrannu eu syniadau am yr hyn yr hoffent ei ddysgu. Mae'r ysgol yn darparu ystod eang a chytbwys o brofiadau dysgu. Mae hyn yn cynnwys dewis eang o weithgareddau allgyrsiol cyffrous ac amrywiaeth o ymweliadau addysgol sy'n cyfoethogi'r cwricwlwm. Mae llawer o staff yn defnyddio dulliau holi i ddatblygu gwybodaeth a dealltwriaeth disgyblion. Fodd bynnag, nid yw athrawon bob amser yn darparu gweithgareddau i ddisgyblion sy'n bodloni anghenion dysgu disgyblion nac yn eu herio'n addas. Nid yw'r cyfleoedd i ddisgyblion ymgymryd ag addysg effeithiol yn yr awyr agored wedi'u datblygu'n ddigonol.”*

Ysgol Sant Elfod – *“Mae arweinwyr ac athrawon wedi creu cwricwlwm dilys a deniadol sy'n adlewyrchu ethos Cwricwlwm i Gymru. Maen nhw'n cynllunio profiadau dysgu sy'n adlewyrchu'r gymuned leol a diddordebau'r disgyblion. Mae adborth gan athrawon a staff yn cefnogi cynnydd disgyblion yn briodol. Fodd bynnag, mae athrawon yn aml yn rhoi gormod o gyfarwyddyd i'r addysg ac, o ganlyniad, cyfleoedd cyfyngedig a gaiff disgyblion i ddewis sut y dymunant gyflwyno eu gwaith. Yn ogystal, nid yw athrawon bob amser yn darparu digon o gyfleoedd dysgu i ddisgyblion ddatblygu'n ddysgwyr a meddylwyr annibynnol.”*

Byddai uno'n galluogi gwell cydweithio, gan ddarparu'r manteision posibl canlynol i safonau disgyblion, gwell darpariaeth, arweinyddiaeth a rheolaeth:

- creu ethos addysgol a rennir sy'n cefnogi plant o 3 oed hyd at 11 oed
- cael y ddwy ysgol yn cydweithio'n rhwydd i olrhain cynnydd y plant o 3 i 11 oed
- y gallu i rannu arfer gorau o ran hyrwyddo'r Gymraeg
- galluogi disgyblion a staff o'r ddwy ysgol i gael mynediad haws at arbenigeddau, adnoddau a chyfleusterau sy'n gysylltiedig â'r naill gyfnod neu'r llall
- darparu ar gyfer ystod ehangach o weithgareddau
- cael gofal bugeiliol cyson o 3 i 11 oed
- caniatáu i'r gymuned uniaethu ag un ysgol gynradd a'i chefnogi ac o bosibl darparu rôl ffocws cymunedol mwy effeithiol trwy ei llywodraethu sengl
- hyrwyddo mwy o ryngweithio gan ganiatáu cyfleoedd ar gyfer gweithgareddau ychwanegol a allai gael eu cefnogi gan rieni, plant a staff

- llai o ddyblygu a hyrwyddo arbedion maint wrth reoli cyllidebau
- darparu mwy o gyfleoedd ar gyfer datblygiad staff a dysgu o ffyrdd newydd o wneud pethau.

3.2 Arolygiadau Estyn

Mae ysgolion yn cael eu harolygu fel rhan o raglen arolygu ysgolion cenedlaethol. Diben arolygu yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt allu gwella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (ESTYN).

Mae'r dolenni i'r adroddiad llawn wedi'u cynnwys isod, ac mae argymhellion timau arolygu ESTYN ar gyfer yr ysgolion fel a ganlyn:

3.2.1 Ysgol Glan Gele: Hydref 2023 - [Adroddiad arolygu Ysgol Glan Gele 2023 \(llyw.cymru\)](#)

- R1** Datblygu profiadau dysgu ymhellach i ddiwallu anghenion yr holl ddisgyblion ac i ddarparu her ddigonol yn y dysgu ar draws y cwricwlwm
- R2** Gwella'r ddarpariaeth ar gyfer dysgu awyr agored

3.2.2 Ysgol Sant Elfod: Medi 2023 - [Adroddiad arolwg Ysgol Iau Sant Elfod 2023 \(llyw.cymru\)](#)

- R1** Darparu cyfleoedd i ddisgyblion wneud penderfyniadau am sut maent yn dysgu, sut maent yn ymateb i adborth, a datblygu'n dda fel dysgwyr annibynnol
- R2** Datblygu'r cwricwlwm ymhellach i sicrhau bod yr ysgol yn darparu dull systematig o ddatblygu sgiliau Cymraeg disgyblion
- R3** Gwella presenoldeb

Yn dilyn arolygiadau, mae'n ofynnol i ysgolion lunio cynllun gweithredu i fynd i'r afael â'r argymhellion o'r arolygiad. Disgwylir i'r uno arfaethedig o'r ddwy ysgol roi cyfle i wella ymhellach o dan un Corff Llywodraethu gydag un ethos a pholisïau i fynd i'r afael â'r argymhellion hyn.

4. Cyllid

Y dyraniad refeniw ar gyfer Ysgol Glan Gele ar gyfer 2024/25 yw **£1,038,193** gyda chyfran cyllideb fesul disgybl o **£4,203**.

Ar gyfer Ysgol Sant Elfod, y dyraniad refeniw ar gyfer 2024/25 yw **£1,194,003** gyda chyfran cyllideb fesul disgybl o **£4,131**.

Mae hwn yn ddyraniad cyfun o **£2,232,196**.

Y gyfran gyfartalog o'r gyllideb fesul disgybl cynradd yng Nghonwy yw **£4,664**.

Un o'r sbardunau ar gyfer uno yw cyllid cyfartal i ddisgyblion a thrwy uno ysgolion babanod ac iau bydd y ffigwr cost fesul disgybl ar gyfer ardal Abergele yn cael ei resymoli.

Bydd Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod yn cael eu hariannu ar yr un fformiwla ag ysgolion eraill os ydynt yn cael eu huno. Fel rhan o fformiwla ariannu'r Cyngor, mae ysgolion yn cael eu hariannu ar sail nifer y disgyblion ac ar gostau eraill nad ydynt yn ymwneud ag addysgu.

Pe bai'r ysgolion yn cael eu huno i fod yn un ysgol, byddai'r fformiwla yn cyfrifo cyllideb sengl o **£2,199,934**, sy'n llai na'r gyllideb o weithredu fel dwy ysgol ar wahân.

Er mwyn sicrhau bod cyllid yn cael ei drosglwyddo'n ddidrafferth i gynnal safonau addysgol ac osgoi straen ariannol gormodol ar yr ysgol sydd newydd uno, byddai'r ysgol newydd yn cael ei diogelu dros dro, fel y cytunwyd gan y Cabinet (Ionawr 2024).

Gan fod y cyllid ar gyfer yr ysgol newydd yn cynrychioli gostyngiad o 1% (**£22,636**) ar ôl cadw costau cyflawni CLG), bydd yr amddiffyniad trosiannol dros 3 blynedd yn unol â model ariannu trosiannol cymeradwy Conwy.

	Blwyddyn 1 50%	Blwyddyn 2 25%	Blwyddyn 3 (0%)	Cyfanswm
Gwarchod	£11,318	£5,659	£0	£16,977
Gostyngiad Dyraniad	£11,318	£16,977	£22,636	£50,931

Byddai cyllid ychwanegol ym mlwyddyn un yn 50% o'r gwahaniaeth rhwng cyllid yr ysgol newydd a'r ddwy ysgol wreiddiol ac yn yr ail flwyddyn 25% o'r gwahaniaeth rhwng cyllid yr ysgol newydd a'r ddwy ysgol wreiddiol. Yn y blynyddoedd dilynol, ni fyddai cyllid ychwanegol a byddai'r ysgol newydd yn cael ei hariannu fel un ysgol.

5. Cyflwr Adeiladau'r Ysgolion

Mae gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, yn rhan o'i ddata Rheoli Asedau, wybodaeth yn ymwneud â chyflwr holl adeiladau ysgolion (Gwaith Oes Gyfan). Maent wedi eu sgorio gan y canlynol:

A	Defnyddiol, wedi cynnal bywyd gyda chynnal a chadw arferol
B	Gweithredol, angen mân waith cynnal a chadw hanfodol
C	Gweithredol, ond angen peth gwaith cynnal a chadw critigol ac / neu hanfodol
D	Prin yn weithredol, angen gwaith cynnal a chadw sylweddol critigol a hanfodol, peryg o dorri i lawr; angen ailwampio dwys neu ei newid yn llwyr

Mae sgôr y ddwy ysgol fel a ganlyn:

Ysgol Glan Gele	Ysgol Sant Elfod
B	B

6. Effaith Gymunedol

Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod

Wrth uno, mae'r ysgolion yn parhau ar agor yn eu cymunedau.

6.1. Defnydd cymunedol o gyfleusterau ysgol

Nid oes unrhyw ddefnydd cymunedol o'r naill ysgol ar hyn o bryd.

6.2. Gofal Plant y Tu Allan i'r Ysgol

Mae Clwb Enfys yn Ysgol Glan Gele, sy'n gylch chwarae a chlwb ar ôl ysgol. Mae'r clwb ar ôl ysgol hefyd ar gael i ddisgyblion Ysgol Sant Elfod ac yn rhedeg bob dydd tan 6pm (yn ystod y tymor yn unig).

7. Effaith ar Gludiant

Mae'r Polisi Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol presennol yn nodi y bydd cludiant am ddim yn cael ei ddarparu i ddisgyblion Ysgolion Cynradd sy'n byw dros 2 filltir o'u hysgol briodol agosaf.

Ar hyn o bryd mae dau ddisgybl yn cael Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol i naill ai Ysgol Glan Gele neu Ysgol Sant Elfod sy'n byw dros 2 filltir o'r ysgol.

Pe bai'r Cynnig i uno'r ysgolion yn cael ei gymeradwyo, ni fydd unrhyw newidiadau i'r ddarpariaeth cludiant presennol.

Mae rhagor o fanylion am gludiant ysgol ar gael ar dudalennau gwe Conwy - [Cludiant Ysgol - Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy](#)

8. Effaith y Gymraeg

Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell darparu dadansoddiad o'r defnydd o'r Gymraeg yn yr ysgolion y cyfeirir atynt yn y ddogfen hon.

Fel y dengys y tabl isod mae Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod yn ysgolion cyfrwng Saesneg lle caiff yr holl ddisgyblion eu haddysgu drwy gyfrwng y Saesneg, gyda llai na 25% o'r cwricwlwm yn addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae gan y ddwy ysgol ethos Saesneg yn bennaf gyda chyfarfodydd staff a llywodraethwyr a gweithgareddau anffurfiol disgyblion yn digwydd trwy gyfrwng y Saesneg.

Mae adroddiadau ESTYN ar gyfer y ddwy ysgol yn nodi sut y defnyddir y Gymraeg o fewn y cwricwlwm ac yn yr ysgol gyfan.

Ysgol Glan Gele – *“Mae'r ysgol yn datblygu sgiliau Cymraeg disgyblion yn effeithiol. Mae disgyblion yn dysgu am Gymru a diwylliant Cymru ac yn datblygu eu dealltwriaeth o draddodiadau a diwylliannau Cymreig. Mae disgyblion yn elwa'n benodol o ymweliadau i gyfoethogi eu gwybodaeth, er enghraifft ymweld â chastell Conwy a chastell Gwrych. Mae'r ysgol yn cryfhau ei chwricwlwm drwy ystod eang o weithgareddau allgyrsiol, gan gynnwys clwb rhedeg, clwb adeiladu a ditectifs natur.”*

Ysgol Sant Elfod – *“Mae'r ysgol yn darparu trefniadau addas i ddisgyblion ddatblygu eu defnydd o'r Gymraeg mewn gwersi Cymraeg. Mae'r rhan fwyaf o athrawon yn arfer y Gymraeg ac yn fodolau rôl da. Maent yn hyrwyddo diwylliant a threftadaeth Cymru yn bwrpasol, er enghraifft darparu cyfleoedd i ddisgyblion weithio gydag arlunydd graffiti Cymreig. Fodd bynnag, mae'r cyfleoedd i ddisgyblion ddefnyddio ac ymestyn eu sgiliau Cymraeg y tu allan i wersi Cymraeg yn gyfyngedig ac, o ganlyniad, nid yw disgyblion yn datblygu eu sgiliau iaith yn ddigon da.”*

Ni fydd y cynnig i uno'n ffurfiol yn effeithio'n negyddol ar y defnydd o'r Gymraeg, drwy gael un Corff Llywodraethu efallai y bydd cyfleoedd i weithio tuag at wella'r modd y caiff y Gymraeg ei hybu a'i hehangu drwy'r cwricwlwm ac mewn gweithgareddau mwy anffurfiol gyda chefnogaeth barhaus gan yr Awdurdod Lleol.

Dadansoddiad o'r defnydd o'r Gymraeg	Ysgol Glan Gele	Ysgol Sant Elfod
Niferoedd Disgyblion – Llawn Amser a Rhan Amser (Ionawr 2024)	282 (gan gynnwys 67 yn y Meithrin)	288
Categori iaith yr ysgol	Cyfrwng Saesneg	Cyfrwng Saesneg
(CYBLD 2024) Canran y disgyblion o gartrefi lle mai'r iaith a siaredir yw:		
<i>Ddim yn siarad Cymraeg Gartref</i>	1%	2%
<i>Siarad Cymraeg Gartref</i>	0%	2%
<i>Amherthnasol, methu siarad Cymraeg</i>	99%	96%
% y disgyblion a ddysgir trwy gyfrwng y Gymraeg	0%	0%
Cyfrwng iaith y disgyblion ar y		
<i>Maes chwarae</i>	Saesneg	Saesneg
<i>Clwb Brecwast</i>	Saesneg	Saesneg
<i>Clwb Ar Ôl Ysgol</i>	Saesneg	Saesneg
Mae'r ysgol yn cymryd rhan yn flynyddol mewn:		
<i>Cylch Meithrin / Ti a Fi</i>	Na	Na
<i>Eisteddfodau</i>	Na	Na
<i>Canghennau'r Urdd</i>	Na	Na
<i>Gweithgareddau cyfrwng Cymraeg eraill</i>	Na	Na

Defnyddir yr ysgol gan y gymuned i ddysgu Cymraeg	Na	Na
Canran y staff addysgu sy'n gallu addysgu trwy gyfrwng y Gymraeg:	-	-
Canran y staff cefnogi sy'n gallu addysgu trwy gyfrwng y Gymraeg:	-	-
Canran y Llywodraethwyr sy'n gallu siarad Cymraeg:	-	-
Yr iaith a ddefnyddir amlaf yn ystod: <i>Cyfarfodydd Llywodraethwyr -</i> <i>Cyfarfodydd CRhA</i> <i>Cyfarfodydd Staff</i>	Saesneg Saesneg Saesneg	Saesneg Saesneg Saesneg
(o bobl 3+ oed) Canran y Ward Leol sydd ar ddyddiad cyfrifiad 2011 yn: <i>Siarad Cymraeg</i>	Abergele	Abergele
	11.6%	11.6%
<i>Dim sgiliau Cymraeg</i>	80.4%	80.4%

9. Effaith ar Gydraddoldeb

Mae'r tablau isod yn ystyried gwybodaeth bresennol yr ysgolion mewn perthynas ag unrhyw feysydd cydraddoldeb penodol y gallai fod angen eu hystyried wrth weithredu'r cynigion. Mae'r wybodaeth ar gyfer yr ysgolion yn dangos poblogaeth ysgol amrywiol ac nid oes unrhyw arwydd y byddai unrhyw ddisgyblion dan anfantais pe bai'r cynnig yn mynd yn ei flaen; o ystyried y bydd y ddwy ysgol yn aros ar yr un safle ac ni fydd disgyblion yn cael llawer o newid yn eu trefn ddyddiol yn yr ysgol.

Llinyn Cydraddoldeb	Ysgol Glan Gele
Hil	<p>(CYBLD 2024) Yn Ysgol Glan Gele mae 90% o'i disgyblion sydd dros 5 oed wedi'u nodi fel 'Gwyn Prydeinig', a'r 10% sy'n weddill wedi'u nodi fel 'Cymysg', 'Asiaidd', 'Du' ac 'Arall/Anhysbys'.</p> <p>Mae data CYBLD 2024 yn dweud wrthym fod 59.6% o ddisgyblion yn 'Brydeinig', 28.7% yn 'Gymraeg', 5.7% 'Arall', 4.6% yn 'Saesneg' ac 1% yn 'Wyddelig'.</p> <p>Mae gwybodaeth mewn perthynas â hil yn cael ei hystyried yn 'ddata sensitif' ac o'r herwydd, mae'r wybodaeth ar gyfer disgyblion dan 5 oed yn cael ei chadw'n ôl.</p>
Anabled	(CYBLD 2024) Ar hyn o bryd mae tua 6% o ddisgyblion Ysgol Glan Gele yn derbyn peth cymorth ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol.
Rhyw	(CYBLD 2024) O'r disgyblion sydd ar hyn o bryd yn mynychu ysgol llawn amser yn Ysgol Glan Gele mae 51% yn fechgyn a 49% yn ferched.
Oedran	<p>Mae Ysgol Glan Gele yn ysgol fabanod sy'n darparu addysg amser llawn i ddisgyblion 4-7 oed a meithrin rhan amser i ddisgyblion 3-4 oed.</p> <p>Nid yw gwybodaeth sy'n cael ei dosbarthu fel 'sensitif' e.e. ethnigrwydd, cenedligrwydd, yn cael ei adrodd ar gyfer plant dan 5 oed, yn unol ag argymhellion Cenedlaethol.</p>
Crefydd a Chred	Nid yw Ysgol Glan Gele yn ysgol enwadol gysylltiedig.
Cyfeiriadedd Rhywiol	Amherthnasol
Y Gymraeg	Gweler 'Dadansoddiad Iaith' ar gyfer Ysgol Glan Gele (Adran 8)
Arall (nodwch os gwelwch yn dda)	(CYBLD 2024) Mae 26.0% o ddisgyblion sy'n mynychu Ysgol Glan Gele ar hyn o bryd yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim.

Llinyn Cydraddoldeb	Ysgol Sant Elfod
Hill	<p>(CYBLD 2024) Yn Ysgol Sant Elfod mae 94% o'i disgyblion wedi'u nodi fel 'Gwyn Prydeinig', a'r 6% sy'n weddill wedi'u nodi fel 'Cymysg', 'Asiaidd', 'Du' ac 'Arall/Anhysbys'.</p> <p>Mae data CYBLD 2024 yn dweud wrthym fod 59.4% o ddisgyblion yn 'Brydeinig', 32.6% yn 'Gymraeg', 5.6% yn 'Saesneg' a 2.4% 'Arall'.</p>
Anabled	(CYBLD 2024) Ar hyn o bryd mae tua 23% o ddisgyblion yn derbyn peth cymorth ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol.
Rhyw	(CYBLD 2024) O'r disgyblion sydd ar hyn o bryd yn mynychu Ysgol Sant Elfod, mae 57% yn fechgyn a 43% yn ferched.
Oedran	Mae Ysgol Sant Elfod yn ysgol iau sy'n darparu addysg ar gyfer disgyblion 7 i 11 oed.
Crefydd a Chred	Nid yw Ysgol Sant Elfod yn ysgol enwadol gysylltiedig.
Cyfeiriadedd Rhywiol	Amherthnasol
Y Gymraeg	Gweler 'Dadansoddiad Iaith' ar gyfer Ysgol Sant Elfod (Adran 8)
Arall (nodwch os gwelwch yn dda)	(CYBLD 2024) Mae tua 22.9% o ddisgyblion sy'n mynychu Ysgol Sant Elfod ar hyn o bryd yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim.

10. Ymgynghoriad

Mae'r ddogfen hon yn nodi dechrau'r broses ymgynghori. Mae hyn yn galluogi pawb sydd â diddordeb i roi eu barn ar y cynnig cyn cyhoeddi unrhyw hysbysiadau statudol. Bydd y cyfnod ymgynghori'n para tan **2 Rhagfyr 2024**. O ganlyniad i'r ymgynghoriad mae'n bosibl y bydd y Cyngor yn penderfynu peidio bwrw ymlaen ymhellach â'r cynnig neu i fwrw ymlaen â'r cynnig neu fersiwn a addaswyd ohono.

Byddai unrhyw gynnis ffurfiol yn cael ei nodi a'i gyhoeddi ar ffurf hysbysiad statudol cyhoeddus a fyddai'n cael ei weithredu yn unol â'r dyddiad a roddwyd yn yr hysbysiad statudol neu unrhyw ddyddiad a addaswyd wedyn.

Mae gan y Cyngor bwerau i gynnis ehangu neu gau ysgolion. Pe bai'r cynnig yn cael eu cyhoeddi ar ôl y cyfnod ymgynghori hwn, yna byddai cyfnod statudol o 28 diwrnod lle y gellir cyflwyno sylwadau pellach a gwrthwynebiadau ffurfiol.

Ni fydd unrhyw ymatebion yn ystod yr Ymgynghoriad yn cael eu hystyried fel gwrthwynebiadau ffurfiol. Er mwyn i ymatebion gael eu hystyried yn wrthwynebiadau statudol mae'n rhaid eu cyflwyno yn ysgrifenedig neu drwy e-bost o fewn y cyfnod gwrthwynebu o 28 diwrnod.

Pa un a yw gwrthwynebiadau yn cael eu derbyn o fewn y cyfnod statudol ai peidio, bydd y cynnig yn cael ei ystyried gan yr Awdurdod ar ddiwedd y cyfnod gwrthwynebu o 28 diwrnod. Disgwylir i Gabinet Conwy wneud penderfyniad yn ystod haf 2025.

Sut i gyflwyno sylwadau neu ofyn cwestiynau am y cynnig neu awgrymu dewisiadau eraill?

- Gallwch lenwi'r holiadur sydd ynghlwm a'i anfon at Dr Lowri Brown, Pennaeth Addysg, Gwasanaethau Addysg, Coed Pella, Bae Colwyn, LL29 7AZ.
- Gallwch ysgrifennu at Dr Lowri Brown, Pennaeth Gwasanaethau Addysg, Coed Pella, Bae Colwyn, LL29 7AZ.
- Gallwch e-bostio eich sylwadau at: moderneiddio.ysgolion@conwy.gov.uk

**Cynnig ar gyfer Uno
Ysgol Glan Gele
ac
Ysgol Sant Elfod**

DYCHWELER ERBYN 2 RHAGFYR 2024 FAN BELLAF OS GWELWCH YN DDA

I: Dr Lowri Brown, Pennaeth Gwasanaethau Addysg, Coed Pella, Bae Colwyn, LL29 7AZ.

Ar-lein: www.conwy.gov.uk/YmgynghoriadYsgolionAbergele

Gallwch hefyd anfon eich barn dros e-bost at: moderneiddio.ysgolion@conwy.gov.uk

A ydych yn cytuno â'r cynnig i uno Ysgol Glan Gele ac Ysgol Sant Elfod?

Ydw

Nac ydw

Rwy'n:-

Rhiant plentyn sydd yn un o'r ysgolion uchod ar hyn o bryd

Rhiant plentyn sydd yn yr ysgol Rhiant plentyn mewn ysgol arall

Aelod o staff yn yr ysgol Aelod o staff mewn ysgol arall

Llywodraethwr yr ysgol Llywodraethwr ysgol arall

Rhywun arall â diddordeb Enw'r ysgol arall neu barti â diddordeb

Mae fy sylwadau fel a ganlyn:

A hoffech chi dderbyn dolen gyswllt drwy e-bost pan gyhoeddir Adroddiad yr Ymgynghoriad ar wefan Gwasanaethau Addysg Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy?

Hoffwn

Na hoffwn

Os 'Hoffwn' nodwch eich cyfeiriad e-bost: _____

Diogelu Data: Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yw'r Rheolydd Data at ddibenion Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol 2016/Deddf Diogelu Data 2018. Bydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn rheoli'r wybodaeth a ddarperir gennych mewn modd sy'n cydymffurfio â'r Rheoliad Diogelu Data, Data Cyffredinol 2016 / Deddf Diogelu Data 2018. Ni ddefnyddir y wybodaeth rydych chi'n ei darparu ond i rannu gwybodaeth â chi am yr uchod. I weld yr hysbysiad preifatrwydd llawn a mwy, ewch i <https://www.conwy.gov.uk/cy/Council/Access-to-Information/Privacy-Notices/How-Conwy-County-Borough-Council-uses-your-Information.aspx>